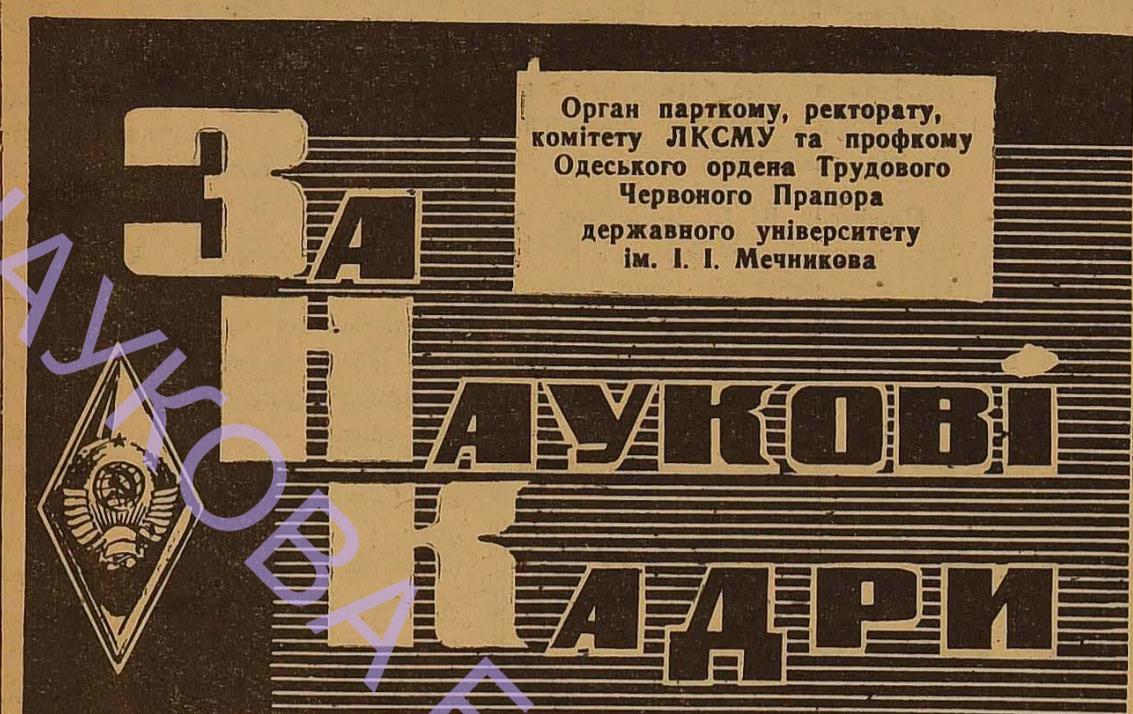

ЩЕДРА ОСІНЬ КЛИЧЕ!

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, єДНАЙТЕСЯ!

СПРАВЖНЕ СВЯТО

З НАХНЕНИМ обличчям, в стрімкому русі, начебто вітаючи їх, першокурсників, дивився зі сцени на юнаків і дівчат В. І. Ленін. І, зупинивши на якусь мить погляд на дорогих рисах вождя, очевидно, кожен з них посерйознішав і серце переповнила радість від того, що здійснилось найзаповітніше — вони вчитимуться у вузі.

В цей день, як і щороку, актовий зал нашого університету заповнили першокурсники. Вони прийшли сюди на свої збори — своєрідну посвяту в студентство.

Секретар партійного комітету університету доцент Л. Х. Калустян відкрив ці урочисті збори. Він поздоровив всіх присутніх в залі з радісним святом — вступом до вищого учбового закладу і надав слово ректору університету — заслуженому діячу науки УРСР, професору О. І. Юрженко-ви.

Олександр Іванович сердечно привітав студентів-першокурсників, а також студентів з В'єтнаму, які навчатимуться в нашему вузі, з видатною подією в їх житті, з тим, що вони стали студентами університету.

Далі професор О. І. Юрженко-вік сказав:

— В житті кожного з нас, хто навчався у вузі, на все життя в пам'яті залишились студентські роки, і ви теж завжди зберігатимете в пам'яті сьогоднішній день та дні навчання у вищій школі.

Наш університет вступив у 105-й

ВЕЛИКИЙ АКТОВИЙ ЗАЛ

30 СЕРПНЯ 1969 р.

РЕПОРТАЖ

З МІСЦЯ ПОДІЇ

рік свого існування. Він — великий культурний і науковий центр. В його стінах працювали такі корифеї науки, як Мечников, Сеченов, Умов, Ковалевський, Зелінський та багато інших, які внесли вагомий вклад в розвиток вітчизняної та світової науки.

Багата історія нашого вузу. Ви матиме можливість познайомитись з нею, відвідавши музей історії університету і прослухавши там лекцію. Свої знання з історії нашого вузу ви зможете поповнити, прочитавши відповідні монографії наших вчених.

Далі Олександр Іванович говорить про ті великі можливості, які має радянська молодь. Якщо раніше лише діти багатих мали доступ до вищого учбового закладу, то зараз, в цьому навчальному році, наприклад, до університету прийнято 65 процентів дітей робітників і селян.

13 тисяч студентів навчається на дев'яти факультетах вузу. Університет має понад 60 кафедр, науково-дослідний інститут фізики, проблемні лабораторії, астрономічну обсерваторію, наукову бібліотеку, яка нещодавно відзначила

ла своє 150-річчя, фонди якої велики й дуже цінні.

Професор О. І. Юрженко розповідає студентам про ту навчальну базу, що є в університеті та професорсько-викладацький склад, серед якого понад 50 докторів наук та понад 250 кандидатів наук — досвідчених викладачів, які навчатимуть студентів.

— Ви вступили до університету в ювілейний рік, коли все прогресивне людство йде до знаменної події — 100-річчя від дня народження В. І. Леніна. Весь радянський народ став на ленінську вахту. Кожен своєю працею хоче щонайкраще відзначити цю дату. Для вас з іменем Леніна зв'язані перспективи одержати освіту. Великий Ленін ставив перед молоддю першочергове завдання — вчитись, вчитись і вчитись. Ви покликані виконати цей заповіт вождя.

В своїй промові, зверненій до тих, хто щойно став на шлях, що веде в науку, Олександр Іванович говорить про те, що перед вищою школою стоїть відповідальне завдання — готовувати спеціалістів високої кваліфікації. І в Програмі КПРС записано, що головним в роботі вищої школи є якість підготовки спеціалістів.

Закінчення на 2-й стор.

ВКЛЮЧАЙТЕСЯ
В ТРУДОВЕ ЗМАГАННЯ
ЗА ВИСОКІ ПОКАЗНИКИ
НА ПОЛЬОВИХ РОБОТАХ!

ДОПОМОЖЕМО СЕЛУ!

ЗВЕРНЕННЯ СТУДЕНТІВ-ЮРИСТІВ
ДО СТУДЕНТІВ ВСІХ ФАКУЛЬТЕТІВ

ТОВАРИШІ, ДРУЗІ!

Знаменні дні переживає наша велика Батьківщина. Підготовка до сторіччя від дня народження Володимира Ілліча Леніна викликала у радянських людей величезний приплив енергії. Вони примножують свої успіхи в праці, звеличують могутність нашої Вітчизни, сповнені прагненням гідно зустріти славний ленінський ювілей.

Вагомий вклад в цю благородну справу вносять трудівники міст і сіл і, зокрема, хлібороби нашої області. Вони досрочно виконали і значно перевиконали план продажу хліба державі.

На колгоспних і радгоспних полях орденоносної Одещини вирощено багатий урожай. Кипить праця на селі. Весь урожай потрібно зібрати швидко і без втрат. Допомогти в цьому селу — наш патріотичний обов'язок. Так робили студенти університету в минулі роки, так, наслідуючи прекрасну традицію, повинні зробити ми і нині.

Так на полях, друзі, — студенти всіх факультетів університету. Нам довірено велику справу — допомогти трудівникам соціалістичних полів Комінтернівського та Іванівського районів Одещини зібрати дарунки щедрої осені, сильними, роботячими руками підсобити хліборобам на завершальному етапі польових робіт.

Ударна праця на ланах буде нашим гідним внеском в фонд славних справ, присвячених підготовці до сторіччя від дня народження В. І. Леніна, дістать нам зможу краще скласти ленінський залік.

Ми, студенти юридичного факультету, закликаємо студентів всіх факультетів нашого університету включитися в трудове змагання за високі показники під час роботи на ланах Одещини.

На поля, друзі! Нехай нашу ударну працю супроводжує бадьоря пісня. Нехай голосно лунає в ці дні на селі і правдиве слово студента-агітатора, полум'яного пропагандиста справ та ідей нашої великої Комуністичної партії.

СТУДЕНТИ ЮРИДИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ.

Це фото зроблено 30 серпня 1969 року. Студенти-першокурсники крокують у великий актовий зал на свої перші вузівські збори.

В ПАРТКОМІ ОДУ

НА ПЕРШОМУ в цьому році засіданні парткому університету обговорювались підсумки прийому студентів на перший курс.

Партійний комітет вирішив і ряд питань, зв'язаних з виїздом студентів університету в колгоспи і радгоспи для допомоги трудівникам ланів в збиранні врожаю на заключному етапі польових робіт.

Партком підтримав і схвалив ініціативу студентів юридичного факультету, які в своєму «Зверненні» закликали студентів університету по ударному працювати на колгоспних і радгоспних ланах Комінтернівського та Іванівського районів Одеської області, активно проводити масово-політичну роботу серед населення цих районів.

Партком вирішив на сторінках газети «За наукові кадри» вести «ДОШКУ ПОШАНІ», до якої заноситимуться студенти і групи, які відзначаться на польових роботах.

СПРАВЖНЕ СВЯТО

Під час конкурсних іспитів, вказує ректор університету, ми відібрали кращих з кращих і тому вимагатимемо від вас якісного навчання. Нас не може задовільнити посередня оцінка. Для успішного навчання у наших студентів є всі умови.

Далі професор О. І. Юрженко говорить про те, що наш університет до 100-річчя від дня свого існування був нагороджений орденом Трудового Червоного Прапора. І закликає студентів, щоб кожен з них відчував цей орден і на своїх трудах, щоб кожен з них пишався своїм вузом і беріг честь його.

Ректор університету у своєму виступі дав першокурсникам конкретні поради, які стосуються специфіки навчання у вищій школі. Він вказав на три основні риси, характерні для вищого учебного закладу. По-перше, самостійність навчання, необхідність систематично працювати. По-друге, першокурсники повинні брати активну участь в науковій роботі кафедр. І по-третє, кожен студент мусить бути активним громадським діячем.

— Шановні друзі, — сказав на прикінці професор О. І. Юржен-

Закінчення. Початок на 1-й стор.

ко, — бажаю вам успіхів в навчанні, у вашому студентському житті. Ласкаво просимо до нашого університету.

СЛОВО надається декану механіко-математичного факультету професору М. І. Гаврилову, який вітає першокурсників від імені викладачів природничих факультетів. Після поздоровлення і побажань професор М. Гаврилов вказав на те, що університет готує не тільки вчителів високої

ВЕЛИКИЙ АКТОВИЙ ЗАЛ

30 СЕРПНЯ 1969 р.

РЕПОРТАЖ З МІСЦЯ ПОДІЇ

кваліфікації для середніх шкіл, але і науковців.

— Студенти, зазначив професор М. Гаврилов, — мають великі можливості для того, щоб

стати науковцями, але вони не завжди використовуються. Наш колектив викладачів зробить все, щоб ви розвили свої творчі нахили. І думаю, що багато хто з вас примножить наукові досягнення вчених нашої країни.

Професор В. П. Колмаков, декан юридичного факультету, вітав вступників від імені колективів гуманітарних факультетів. В своєму виступі він сказав:

— Ми сподіваємося, що свій

Він сказав, що сьогоднішні першокурсники прийняли естафету від випускників, які роз'їхались на роботу в різні кінці країни. І вони мусять гідно пронести цю естафету через роки навчання в університеті.

— Протягом п'яти років, — веде далі мову доцент С. Іванчов, — ви повинні так навчатись, щоб могли потім, в майбутньому, змінити своїх викладачів. Бажаємо успіхів в вашій творчій роботі.

Секретар комітету комсомолу університету Т. Ткаченко у своїй короткій промові сказав:

— Поздоровляю вас від імені комсомолії університету з радісним святом — вступом до вузу. Ви вступили до вузу, комсомольська організація якого краща в місті. І ви повинні взяти активну участь в її житті, житті університетського колективу.

Студент першого курсу Баландін подякував Радянській владі, яка дала їм можливість вчитись, викладачам, професорам університету, які проявляють турботу про них, і від імені своїх товаришів дав обіцянку добре вчитись і свято берегти і продовжувати славні традиції вузу.

Після привітання першокурсників щиріх слів побажання всього найкращого в студентському їх житті проректора по учебній роботі професора О. В. Богатського, студенти розійшлися по факультетах, де зустрілись зі своїми викладачами.

Л. ШВІДЧЕНКО.

**НА ЛЕКЦІЮ, ЗА КНИГУ, ЗА ТЕТРАДЬ!
ВРЫВАЙТЕСЬ В ДЕБРИ ФОРМУЛ
І ЗАКОНОВ:
ВАМ НАДО НАУЧИТЬСЯ ПОНИМАТЬ
ЯЗЫК ВЕТРОВ И СОЛНЦА ПЕРЕЗВОНЫ.**

Великий актовий зал 30 серпня 1969 року. Вступники ювілейного ленінського року на зустрічі з ректором та вченими університету.

Фото В. ШИШІНА.

ПІСЛЯ ТРУДОВОГО ЛІТА

ЗАКІНЧИВСЯ третій трудовий семестр. З різних куточків нашої неосяжної Батьківщини повернулися студенти до рідного вузу.

Цього року з університету студентські загони від'їжджали в Угорщину, на будову Тюменської області, на цілину та три загони в Одеську область. Нелегким було для них літо 1969 року. Але студенти університету повернулися з гарними результатами.

Розповіді про їх життя, працю, відпочинок та велику громадську роботу, яку вони вели, будуть надруковані в газеті.

ПСЕВДОНІМИ В. І. ЛЕНІНА

ПІД ГНІТОМ царської цензури, коли заарештовувались і знищувались номери журналів, де друкувались статті, спрямовані проти тогочасного ладу, а видавництва закривались, Володимир Ілліч вдавався до численних псевдонімів. І не тільки тому, що тоді існувала традиція у журналістів — вживати псевдоніми, а на самперед з метою конспірації.

Самий ранній псевдонім В. І. Леніна з колекції бібліотеки — це «К. Т-н», яким підписані статті «По поводу одной газетной заметки» і «К характеристике экономического романтизма. Сисмонди и наши отечественные сисмондисты» в журналі «Новое слово» в №№ 1, 7—10 за 1897 р. Цей псевдонім є криптонімом ще ранішого псевдоніма «Тулин».

Псевдонім «Владимир Ильин», яким підписані праці «Экономические этюды и статьи», «Ответ г. П. Нежданову» в журн. «Жизнь» № 12 за 1899 рік, утворений по батькові Володимира Ілліча — син Іллі.

Псевдонімом «В. Ильин» підписані роботи «Развитие капитализма в России», рецензія і стаття «Вытеснение барщинного хозяйства капиталистическим в современном русском земледелии» в журналі «Начало», № 3, 5 за 1899

рік і багато статей в журналі «Просвещение», а також в «Современном мире».

«Вл. Ильин» — відомий псевдонім, яким підписано збірник «За 12 лет» і стаття «Капитализм в сельском хозяйстве» в журналі «Жизнь» в № 1—2 за 1900 рік.

Криптоніми «В», «В. И.» та «W» — виникли з цього ж псевдоніма. Криптонімом «В» підписана стаття в журналі «Просвещение», № 4 за 1913 рік «Веховцы и националисты», криптонімом «В. И.» — стаття «Три источника и три составных части марксизма» в № 3 за 1913 рік і № 5 за 1914 рік — стаття «Поспешишь — люді насмешиш», а криптонімом «И. В.» рецензія в «Просвещении».

Рідким криптонімом «W» підписана стаття у четвертому номері журналу «Просвещение» за 1913 рік «Английские споры о либеральній рабочій політиці».

Псевдонім «Ленін» найрозповсюдженіший. Під таким іменем Володимира Ілліча знає все людство.

Н. К. Крупська на питання про історію походження псевдоніма Володимира Ілліча «Н. Ленін» писала: «Уважаемые товарищи! Я не знаю почему Владимир Ильин взял себе псевдоним «Ленін», никогда его об этом не спраши-

В'ЄТНАМ

ПЕРЕМОЖЕ!

ДРУГОГО ВЕРЕСНЯ братський в'єтнамський народ відзначив своє славне національне свято. В цей день 24 роки тому на історичній площі Ба Дінь в Ханої Хо Ші Мін оголосив декларацію про утворення Демократичної Республіки В'єтнам. Серпнева революція, що завершилась повною перемогою в'єтнамського народу над одвічними ворогами-колонізаторами, відкрила новий етап в політичному та економічному розвитку В'єтнаму. Як писала ханойська газета «Нян Зан», «в історії робітничого та національно-визвольного руху серпнева революція стала славним продовженням Жовтневої революції».

З перших днів існування ДРВ наша партія, наш уряд, всі радянські люди надають в'єтнамському народові всебічну допомогу в його боротьбі за перетворення відсталої колоніальної і напівфеодальної країни в квітучу незалежну демократичну державу, в будівництві нового соціалістичного суспільства.

Всім серцем наш народ був з геройчним в'єтнамським народом в роки його боротьби проти французьких колонізаторів, які розв'язали брудну війну проти молодої республіки. Всім серцем ми, радянські люди, раділи, коли в'єтнамський народ наніс рішучої поразки іноземним поневолювачам в історичній битві під Дьєнб'єнфу в травні 1954 року.

А коли американські агресори обрушили на вільнолюбивий в'єтнамський народ свою військову могутність, по всій нашій країні пролунало як могутній набат: «Ми з тобою, В'єтнам!». Цей бойовий девіз солідарності з багатостражданальним в'єтнамським народом живе в серці кожної радянської людини.

В нашему університеті вчаться сини і дочки в'єтнамського народу. Колектив університету гаряче поздоровляє їх зі славним національним святом і від усього серця говорить:

— З днем народження, братський В'єтнам! Швидкої і повної перемоги над жорстоким ворогом. В'єтнам переможе!

До 200-річчя з дня народження І. П. Котляревського

„БУДЕШ, БАТЬКУ, ПАНУВАТИ...“

А ВТОРА «Енеїди» Івана Петровича Котляревського справедливо вважають першим класиком нової української літератури. Історична заслуга його полягала, насамперед, у тому, що він першим почав писати твори простою, народною українською мовою, добираючи собі сюжети і героїв з середовища селянства, з нижчих верств населення.

«Енеїда», яка прославила письменника, розгорнула широку картину побуту України XVIII століття, уїдливо висміяла панську верхівку з її безтурботним життям, що зводилося до гульби, пиятик та ненажерства.

Ще в семінарії, вивчаючи латинську і грецьку мови й літературу, І. П. Котляревський познайомився з найвидатнішими пам'ятниками античної культури і, зокрема, з «Енеїдою» Вергелія.

Протягом довгого часу «Енеїда» служила зразком для дуже багатьох письменників. На її зразок у феодальному суспільстві творилися спочатку геройчні поеми, а потім з появою на літературній арені нового класу — буржуазії, матеріал «Енеїди» почав служити канвою для вже знов зовсім інших за своїм характером поем, так званих «травестованих» (себто, перелицьованих, переодягнитих). «Енеїд», які висміювали в образах Вергелієвих героїв побут вищих верств населення своєї доби.

Таким шляхом пішов і Котляревський. На матеріалі українського життя, використавши канву вергелієвої поеми, він створив цілком самостійний твір. У великопанському житті богів можна легко пізнати побут української «генеральної» козацької старшини, а в Енеї та його оточенні, в троянській ватажі — мандрівних залишків. Численні побутові риси — починаючи від убрань та кінчаючи обрядами і стравами, взяті письменником так само із життя українського народу.

До своїх героїв Котляревський ставиться критично, сміючись з

них. Здоровий гумор стає основою, характеристичною ознакою поеми, що зберігає свою незайману свіжість і до наших днів. Особливо виразно прогресивні погляди Котляревського відчуваються у перших частинах поеми.

Величезне значення Котляревського як основоположника українського театру. Його «Нatalka Poltavka», що у зворушливій драматичній формі має історію кохання бідної української селянської дівчини, була першою українською п'єсою. Вспоєна життєдайною силою народної творчо-

частинах «Енеїди» — там, де йшов опис пекла:

Якусь особу макапуру
Там шкварили на шашлики,
Гарячу мідь лили за шкуру
І розпинали на бику.

Натуру мав він дуже бридку,
Кривив душою на прибитку,
Чуже віддавав в печать,
Без сорома, без бога, бувші,
І осьму заповідь забувши—
Чужим пустився промишлять.

Але ми повинні бути вдячні тому Парпурі, що він надрукуванням твору сприяв і його популяризації, і відкритю перед самим Котляревським значення його справи.

Письменник був причетний до декабристських кіл, зокрема, знає «секрети таємного товариства» через декабриста-полтавця Новикова, що був близькою до нього людиною.

Шлях дальнього розвитку української літератури веде від Котляревського до Шевченка, який ставився з великою повагою до Котляревського. З великою привабливістю він змалював образ Котляревського у своїй повісті «Близнеці», а в поезії, написаній на смерть письменника, натхненно промовляє:

Будеш, батьку, панувати,
Поки живуть люди,
Поки сонце з неба сяє,
Тебе не забудуть.

У нових умовах Шевченко, який був виходцем з найнижчих верств населення, з покріпаченої селянства, підніс на ще більшу висоту народність української літератури, привніс до неї новий, соціально-насичений зміст, сповнений ненависті до гнобителів і заклику до повалення існуючого ладу.

В дальшому в Шевченка зросло критичне ставлення до Котляревського, але це не применшувало того, що Котляревський, обурений цією свавільністю, присвятив Парпурі кілька рядків у дальших

сті, написана ексклюзивно народною мовою, збагачена цікавим пісенним матеріалом, ця п'єса і до сьогодні не сходить зі сцени українських театрів.

У житті Котляревського був гуманною, життерадісною людиною. Ще до смерті він звільнив своїх нечисленних кріпаків, роздав своє майно.

Починаючи писати, Котляревський сам ще не усвідомлював ваги розпочатої справи, не збирався навіть друкувати «Енеїду». Перші три частини «Енеїди» надрукував без відома автора його приятеля Парпурі, випросивши рукопис у Котляревського для читання. Котляревський, обурений цією свавільністю, присвятив Парпурі кілька рядків у дальших

ПОМІТНИЙ КРОК

І. П. Котляревський відкрив нову сторінку не тільки в історії української літератури, а й в історії української літературної мови.

І. П. Котляревський зробив і на цьому шляху, ще слабко втівленому його попередниками, початковий крок.

Як відомо, вже в середині XVIII ст. особливо на початку XIX століття дуже гостро стояло питання: чи існує серед слов'янських мов окрема українська мова, чи не існує? Чи може вона бути літературною, чи не може бути?

Оборонці реакційної великоросійської політики російського державницької інтелігенції на польській інтелігенції на цьому питання відповідали тільки негативно. Навпаки, прогресивна частина української, російської та польської інтелігенції визнавала українську мову за окрему слов'янську і вважала, що вона може бути літературною. Одним з представників цієї прогресивної української інтелігенції і був І. П. Котляревський. Поява в 1798 р. «Енеїди» була його відповіддю на дракілів питання мовної політики царського австро-угорського уряду. «Енеїда» Котляревського, — писав академік О. І. Білецький, — з'явилася в епоху, коли історичні обставини поставили під знак питання

і. П. Котляревський не пішов стежкою своїх попередників. У своїй літературній діяльності він передусім орієнтувався на мовні скарби своєї української національної мови, в основу якої лягло північно-східне наріччя.

Фонетико-граматичні й лексичні норми української національної мови І. П. Котляревський перший

найповніше й найпослідовніше за своїх попередників свідомо закріпив і спопуляризував в українській літературній мові. Це і є, на нашу думку, найбільша заслуга І. П. Котляревського в історії української літературної мови.

Після І. П. Котляревського норми української національної мови, в своїй основі норми північно-східного наріччя, продовжували закріплювати, змінювати, поширювати й обороняти такі письменники, як Квітка-Основ'яненко,

Шевченко, Марко Вовчок, Нечуя-Левицький та багато інших. І коли в кінці XIX — на початку XX століття західноукраїнські письменники, вчені на чолі з М. Грушевським почали орієнтувати розвиток української літературної мови на норми південно-західного наріччя, І. Франко рішуче виступив проти такої орієнтації, заявивши: «... Наша літературна мова в останніх десятиліттях таки значно виробилася. Кожний, хто

брався писати тою мовою, наскільки черпав із книжкової традиції, мусив зачинати від Котляревського, Квітки, Шевченка, Марка Вовчка, Нечуя-Левицького, мусить бачити, що тут, у мові тих письменників, лежить основа того типу, яким мусить явитися виображені літературні мови всіх українців».

Кращі традиції мової практики І. П. Котляревського успадкували, розвинули й закріпили в сучасній українській літературній мові радянські письменники, вчені

вала. Мать его звали Мария Александровна. Умершую сестру звали Ольгой. Ленские события были уже после того, как он взял себе этот псевдоним. На Лене в ссылке он не был. Вероятно псевдоним выбран случайно, вроде того, как Плеханов писал однажды под псевдонимом «Волгин». Не думаю, что Владимир Ильич придавал особое значение псевдониму. Писал он, ведь, раньше под псевдонимом «Тулин», выступал под псевдонимом «Карпов».

Псевдонимом «Н. Ленин» підписані брошюри «Аграрный вопрос и критика Маркса» (1905), «Победа кадетов и задачи рабочей партии», «Пересмотр аграрной программы рабочей партии» (1906), «Учитесь у врагов», «Социализм и анархизм», надруковані в журналі «Новая жизнь», № 13, 15, 16, 21 за 1905 рік, стаття «Каутский о Государственной думе» в журналі «Вестник жизни» № 6, 12 за 1906 рік і багато інших робіт.

Псевдонімом «Н. Ленин (Вл. Ульян)» підписано працю «Імперіалізм як новейший этап капіталізма». «Н. Ленин (Вл. Ульян)» — так підписано геніальний твір Володимира Ілліча «Матеріалізм и емпіриокритицизм». «Н. Ленин (Вл. Ульян)» стоїть на титульних листках праці «Пролетарська революція и ренегат Ка-

ЗА ФОНДАМИ
НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ
ОДУ

утський» і «О продовольственному налоге».

Псевдонімом «В. Ленин» підписані «Три статьи о марксизме», «Задачи союзов молодежи» надруковані під псевдонімом «Н. Ленин (В. И. Ульянов)», а також під цим псевдонімом вийшла робота Володимира Ілліча «Із истории соціал-демократическої аграрной программы (Статьи 1901—1906 гг.)».

На відміну від інших літературних псевдонімів псевдонімом «Якоб Рихтер» використовувався Володимиром Іллічем як прізвище, під яким він ховався, передуваючи в Лондоні, в еміграції. Єдине джерело, яке є в бібліотеці з цим прізвищем, об'являє в лондонському щотижневику «Атенеум» в № 3889 за 10 травня 1902 року про те, що російський доктор прав і його дружина хотіли б брати уроки англійської мови замість російської. Листи направляйте г. Я. Ріхтеру.

Така коротка історія псевдонімів Володимира Ілліча в джерелах, які знаходяться в науковій бібліотеці нашого університету.

О. НОТКІНА.

Мури Листи

З. СВЯТО НЕПТУНА

До виходу в море багато доводилось чути про традиційне веселе свято Нептуна. Відзначається воно при переході мореплавців через екватор. Справді невічерпна фантазія дотепних моряків за багато років внесла в цей обряд масу смішних, задерикуватих ньюансів.

Ще задовго до екватора розпочинається підготовка до свята. Обирається з бувалих моряків, які не раз переходили екватор, свита, що складається з численних чортів, стражників, звіздарів, русалок, доктора, перукаря і на-

Закінчення, Поч. у № 21.

КОРОТКО — ПРО ЦІКАВЕ

ЕЛЕКТРОМОБІЛЬ НА ВУЛИЦЯХ МОСКВИ

ДЕСЯТИМІСНИЙ автобус з електричним двигуном випробовується на вулицях Москви.

Автори проекту алектромобіля, відмовившись від потужного двигуна внутрішнього згоряння, все ж, крім акумуляторів, встановили на тритонному автобусі мініатюрний бензиновий мотор. Працюючи в постійному режимі, він обертає генератор, який живить струмом електричний двигун і свинцеві акумуляторні батареї. Останні збирають надлишок енергії і у важку для двигуна хвилю — при розгоні і на підйомах — підживлюють його.

Спроби перевести автомобілі на електричну тягу мають на меті зменшити забрудненість повітря у великих містах.

(ТАРС).

ЛЮДИ КАТАКОМБНОЇ КУЛЬТУРИ

ЕКСПЕДИЦІЯ бердянського краєзнавчого музею зробила розкопки давньої могили між приазовськими селами Старопетрівкою та Осипенко. Під насипом виявлено поховання людини катакомбної культури. Воно було оточене суцільним кільцем з великих гранітних плит.

Померлого чоловіка, очевидно, мисливця досить міцної будови, жреці поклали головою на захід. Біля лівого плеча лежав спис з мідним наконечником і два мідних ножі. Дно могили було посипано білою фарбою.

Люди катакомбної культури населяли південні України приблизно три тисячі років тому. Це були мисливці і скотарі.

Про знахідку бердянських краєзнавців повідомила обласна газета «Індустриальне Запорож'я».

(РАТАУ).

ПЕРША ЗУСТРІЧ.

Фотоетюд К. СТЕПКО.

віть... виночерпія. Очолює цю світу бог морів — Нептун.

Нарешті оголошення: одержана радіограма від Нептуна про те, що він о 14.00 прибуде зі своєю світою на корабль. Приготувався до зустрічі.

Команда висипає на кормову палубу. Затамувавши подих, чекають. І ось загриміло, загуркотіло, завило. Під оглушливий писк і дзвін з'являється світ. Після ритуального танку чортів слово надається Нептуну, який не нехтує сучасною технікою — бере мікрофон і викликає капітана судна з доповіддю і підношенніми. І ось по-парадному одягнений капітан, якого супроводжують найкрасивіші дівчата екіпажу з підносом, заставленим пляшками коньяку і бокалами, з'являється на палубі.

— Куди путь тримаєте, капітане? — суворо питает владика морів. Капітан відповідає. Нептун задоволений. Вітає капітана й команду та бажає щасливого плавання.

Знову чорти закрутись в танку. Знову спалахнули нестримні веселощі. А потім головний обряд — хрещення в купелі морському. Але не зразу.. Спершу розгортається трохи метрової довжини список команди — судова роль і по черзі викликаються члени екіпажу.

Намутивши добре різними ви-

думками, під сміх натовпу (яку чекає така ж участь) кидають мореплавця в купель. Після виходу

Під голосні дотепні жарти і сміх викликаного примушують присісти перед Нептуном.

— Який раз переходиш екватор, син мій?

— Первий.

— Визначити долю його...

І звіздар, дивлячись в астролябію на небо, промовляє:

— Бачу хороше предвіщення отроку нашому. Успіхі в нього будуть чималі. Працює він добре — авторитетом користується, тільки не минути йому екзекуції. Зробити обробку повну, за всіма правилами...

І понесли чорти його з вереском і писком, кривляючись і підскакуючи, до доктора. А той вже напоготові стоїть з кліщами метровими. Спринцовкою зуби положе — кому вином, а кому водою соленою — за вибором.. Потім волочать до перукаря — намілюють здоровіннім квачем з відром голову, обличчя... Стрижуть і голять величезними дерев'яними ножницями та бритвою.

— Обласкати його! — Вкрадливо наказує головний чорт. І пішло... Трутися, лаштуються, вимазані з ніг до голови соляркою чорти до першопрохідця екватора.

Намутивши добре різними видумками, під сміх натовпу (яку чекає така ж участь) кидають мореплавця в купель. Після виходу

з купелю до тебе вже належна повага — кубок з вином пропонує виночерпій. Але де там. Поперше, кубок так зроблений, що в рот майже нічого не попадає — все по вусах тече, а по-друге, не до вина — бігом скоріше в душ, відмивається...

Довго потім всі згадують це веселе свято, жартуючи один над одним.

Ще забув. Тоді ж відається диплом — червоний такий, де го-

вориться: «Виданий мореходу землі руської.. Зглянувшись на нього, бажаємо не токмо вітров попутних, а й удачі великої в ділах праведних».

Я теж такий диплом одержав, до речі, пройшовши всі переказані екзекуції, навіть більше...

Ю. БУЯНОВ,
керівник практики студентів
біологічного факультету
в Індійському океані.

НА ФОТО: Свято Нептуна. Чорти «обробляють» студента третього курсу біофаку М. Степанка.

Фото автора.

ВСЕСОЮЗНИЙ ПЕРЕПИС НАСЕЛЕННЯ

У ВІДПОВІДНОСТІ з рішенням Радянського уряду п'ятій Всесоюзний перепис населення розпочнеться на початку майбутнього року. Він повинен дати точні дані про загальну чисельність населення на 15 січня 1970 року і його розміщення по всій країні, окрім республік, областях містах. Дані перепису допоможуть визначити склад населення по статі, вікові та сімейному стані, національноті та мові, освіті та навчанню, його розподілу по заняттях, галузях народного господарства та видах виробництва, по джерелах засобів існування і суспільних групах.

Переписи населення мають велике значення в політичному, господарському та культурному житті нашої країни. Дані перепису необхідні радянським та господарським органам для складання державного плану, для управління галузями народного господарства. Відомості про чисельність населення в працевдатному віці, про чисельність підростаючого покоління — визначають наші трудові ресурси. Для складання пла-

нів будівництва дитячих і шкільних установ необхідно мати дані про чисельність дітей за віком і статтю.

Важко уявити собі життя, роботу і діяльність суспільства без врахування даних про населення країни.

Успіх проведення перепису буде забезпечено, якщо кожна радянська людина стане активним його учасником. Обов'язок кожного громадянина — пройти перепис, дати точні відповіді на всі поставлені питання в переписному аркуші.

Активна участь комісій сприяння перепису населення в проведенні підготовчих робіт і в самому перепису є гарантією того, що він пройде на високому рівні в установлені строки.

Т. ПАВЛЕНКО,
інспектор державної статистики Центрального району міста Одеси.

Ректорат, партком, колектив університету висловлює глибоке співчуття декану філологічного факультету доценту А. А. Жаборюку з приводу важкої втрати — смерті батька.

ВСІМ, ВСІМ, ВСІМ!

СТУДЕНТАМ ВСІХ КУРСІВ І ФАКУЛЬТЕТІВ!
ВІКЛАДАЧАМ І ВЧЕНИМ УНІВЕРСИТЕТУ!

ВСІМ, ХТО СХІЛЬНИЙ ВИСЛОВЛЮВАТИ СВОІ ДУМКИ НА ПАПЕРІ ТА ВВАЖАЄ, що ВОННІ ЯВЛЯЮТЬ СОБОЮ ПЕВНИЙ ІНТЕРЕС ДЛЯ ІНШИХ.

МИ ЗАПРОШУЄМО ВАС СПІВРОБІТНИЧАТИ В НАШІЙ ГАЗЕТІ, СТАТИ НАШИМ КОРРЕСПОНДЕНТОМ. ДЛЯ ЦЬОГО ПОТРІБНІ ЛІШЕ БАЖАННЯ ТА ЛЮБОВ ДО НЕСПОКІЙНОІ, АЛЕ ЖВАВОІ ЖУРНАЛІСТСЬКОІ СПРАВІ.

МИ ЗАПРОШУЄМО НЕ ТІЛЬКИ ТИХ, ХТО ПРАЦЮВАВ У ГАЗЕТІ, ЗНАЙДУТЬСЯ ЦІКАВІ ДОРОЧЕННЯ І ДЛЯ ТОГО, ХТО НЕ ПИСАВ У СВОЄМУ ЖИТТІ ЖОДНОІ ЗАМІТКИ В ГАЗЕТУ. А СКІЛЬКИ ЦІКАВИХ СПРАВ У НАС є ДЛЯ ТИХ, ХТО ЗАХОПЛЮЄТЬСЯ ФОТОГРАФІЄЮ, МАЛЮВАННЯМ!

ЧЕКАМО ВАС, ДРУЗІ, В РЕДАКЦІЇ!
ЗНАЙТИ НАС ПРОСТО: ВУЛИЦЯ ПЕТРА ВЕЛИКОГО, № 2, ГОЛОВНИЙ КОРПУС УНІВЕРСИТЕТУ, КІМНАТА № 31.
НАШ ТЕЛЕФОН: 39-68-41.

ПРИХОДТЬТЕ, ПИШТЬТЕ, ДЗВОНІТЬ!